

Тому з цією метою, вважаємо за потрібне, удосконалити сучасне антикорупційне законодавство в сфері освіти, адже надання якісної освіти є запорукою майбутнього перспективного розвитку держави.

Список використаних джерел:

1. Варналій З. С. Корупція як інституціональна загроза національній безпеці України, Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі. Матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 8 груд. 2017 р.), Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. С. 59-63.
2. Розпутенко І. В. Особливості корупції в Україні, Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі. Матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 8 груд. 2017 р.), Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. С. 158-161.
3. Долженков О.Ф. Корупція як чинник організованої злочинності, О.Ф. Долженков, Корупція: регіональні та галузеві тенденції: зб. наук. ст., за ред. М.П. Орзіха, В.М. Дрьоміна. Одеса, 2003. С. 102-107.

Тупотіна Д.А.

здобувач вищої освіти 4 курсу ННІП ПФПНП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Некlesa О.В.

викладач кафедри фінансових та стратегічних розслідувань ННІП ПФПНП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ ЗАСАДИ РОЗСЛІДУВАННЯ ШАХРАЙСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Шахрайство належить до найбільш давніх суспільно небезпечних діянь. Кримінальні провадження щодо шахрайства найчастіше розслідуються за заявами і листами громадян, повідомленнями установ, підприємств, організацій і посадових осіб, а також в результаті виявлення поліцією ознак кримінального правопорушення.

Розслідування шахрайства має ряд особливостей, що визначається декількома обставинами.

По-перше, обстановка вчинення шахрайства в значній мірі відрізняється від інших кримінальних правопорушень. При шахрайстві потерпілі деякий час знаходяться з шахраями в спокійній обстановці, тут немає насильства, потерпілі ще не знають, що їх обманюють. Тому після скоєння кримінального правопорушення ошукані здатні дати більш-менш повний опис зовнішності шахрая. Це в свою чергу дозволяє максимально використовувати криміналістичні обліки.

По-друге, шахраї в певній мірі відрізняються від особистостей інших злочинців, наприклад злодіїв, грабіжників, хуліганів.

У більшості випадків, шахрайства скоюють особи зрілого віку, які наділені хитрим, спритним розумом, вміють привернути до себе людей, зацікавити їх, зробити сприятливе враження.

Відповідно до ст. 91 КПК України в процесі розслідування підлягають доведенню такі обставини:

1. Подія шахрайства (час, місце, спосіб його вчинення та інші обставини).
2. Винуватість обвинуваченого у скоєнні шахрайства.
3. Обставини, що впливають на ступінь і характер відповідальності обвинуваченого.
4. Характер і розміри збитку, заподіяного шахрайством.
5. Обставини, що сприяли вчиненню шахрайства. [1]

Досліджуючи факти, пов'язані з подіями шахрайства, слід звернути серйозну увагу на встановлення способу вчинення кримінального правопорушення.

Іноді в ході вивчення способу вчинення шахрайства виникає необхідність у встановленні потерпілих. Нерідко потерпілі, опинившись жертвами шахраїв, які вміло використовували в своїх цілях деякі негативні сторони їх характеру – меркантильні, жадібні, соромляться своєї поведінки і не заявляють про вчинене шахрайство в поліцію. У таких випадках слідчі дізнаються про те, що трапилось або оперативним шляхом, або від шахраїв.

Початкові дії слідчого. Спосіб вчинення шахрайства, особистість шахрая (відомий або невідомий заявнику), джерело повідомлення про злочин, конкретний зміст повідомлення, місце, час, що минув з моменту вчинення кримінального правопорушення і інші обставини, визначають характер і послідовність первинних дій слідчого і за його дорученням оперативно-розшукових заходів, оперативними підрозділами.

Якщо, наприклад, до слідчого надійшли з органу соціального захисту населення матеріали про незаконне отримання певною особою пенсії за фіктивними документами, то розслідування ведеться в напрямленні встановлення факту вчинення цією особою кримінального правопорушення. На підставі ухвали слідчого судді на проведення тимчасового доступу до документів вилучаються всі документи, що стосуються отримання пенсії, встановлюються і допитуються всі особи, що мають відношення до виплат.

Допит потерпілого і осіб, у веденні якого знаходилося отримане шахраєм майно. В ході такого допиту підлягають детальному з'ясуванню наступні обставини: коли, де і в якому місці було скоєно шахрайство, за яких обставин і чому потерпілий опинився в цьому місці, чи був він один або з кимось ще з числа його близьких або випадкових знайомих, скільки було шахраїв, які їхні прикмети, як вони поводити себе, як називали один одного, діяли вони сміливо або побоювалися чогось, які предмети або документи передали шахраї потерпілому.

Даний перелік питань не є вичерпним, в ході розслідування конкретного кримінального провадження може виникнути необхідність в з'ясуванні нових питань. Саме з проведенням первинних слідчих дій слідчий повинен дати завдання працівниками карного розшуку про здійснення оперативно-розшукових заходів (якщо вони не проводяться), спрямованих на виявлення шахраїв і викраденого майна.

Для розшуку злочинців можуть бути використані всі оперативні можливості поліції, в тому числі різні види криміналістичних обліків.

Під час розслідування справи про шахрайство повинні бути з'ясовані умови, що сприяють вчиненню кримінального правопорушення, з метою їх усунення та запобігання новим кримінальним правопорушенням.

У певному відношенні вчиненню шахрайства сприяють такі умови, як неналежна поведінка інших осіб, головним чином потерпілих, які проявляють жадібність. Недостатньо добре організована робота поліції щодо попередження і розкриття цього виду кримінальних правопорушень, можливість злочинців порівняно просто підробити документи, безтурботність окремих керівників, через які можливо викрадення чистих бланків різних документів, дії деяких службових осіб, які прагнуть отримати ті чи інші вигоди для своєї організації в супереч закону.

Список використаної літератури:

1. Ємельянов М.В. Кримінально-правова характеристика шахрайства: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.08. – К., 2013 URL: dudorov.pdf (pu.if.ua)
2. Фінансове шахрайство в бюджетній сфері: економічна сутність і різновиди [Електронний ресурс] / Г. В. Возняк // Бізнес Інформ. - 2020. - № 4. - С. 334-339. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2020_4_41

Усатенко В.В.

здобувач вищої освіти 4 курсу ННІП ПФПНП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Некlesa О.В.

викладач кафедри фінансових та стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

СУЧАСНІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ МЕТОДИ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Почнемо з того, що на даний час залучення підрозділів кримінального аналізу є надзвичайно важливим для діяльності правоохоронних органів у контексті забезпечення більш глибокого розуміння кримінального середовища та визначення методів протидії злочинним угрупованням. Кримінальний аналіз є діяльністю співробітників правоохоронних органів з використання